

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ
від 20.01.2025 № 260/ІПК/99-00-24-03-03 ІПК

Щодо нарахування ЄСВ за ставкою 8,41 % після реформування МСЕК

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 [Податкового кодексу України](#) (далі — [Кодекс](#)), розглянула звернення щодо практичного застосування окремих норм законодавства та в межах компетенції повідомляє.

Платник податків у зверненні повідомив, що має найманого працівника, який є особою з інвалідністю. У довідці медико-соціальної експертної комісії (далі — МСЕК) працівнику встановлена третя група інвалідності з ХХ.ХХ.2021 зі строком чергового переогляду ХХ.ХХ.2022. При цьому нову довідку МСЕК про продовження групи інвалідності працівник не надав (за період з _ ХХ.ХХ.2022 по теперішній час), оскільки не проходив повторний огляд після закінчення строку дії попередньої довідки.

Платник податків просить надати індивідуальну податкову консультацію з питання щодо відповідності вимогам Закону України [від 08 липня 2010 року № 2464-VI](#) «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі — [Закон № 2464](#)) та Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом Міністерства фінансів України [від 20.04.2015 № 449](#), нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі — єдиний внесок) в розмірі 22 відсотки на суму нарахованої заробітної плати працівника, який є особою з інвалідністю, за відсутності оригіналу чинної довідки до акта огляду МСЕК та за відсутності умов щодо неможливості проходження повторного медичного огляду, передбаченого п. 3 постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання порядку проведення медико-соціальної експертизи на період дії воєнного стану на території України» [від 08.03.2022 № 225](#) (далі — [постанова № 225](#)).

Відповідно до ст. 3 Закону України [від 21 березня 1991 року № 875-XII](#) «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (у редакції, яка діяла до 01.01.2025) інвалідність як міра втрати здоров'я визначається шляхом експертного обстеження в органах медико-соціальної експертизи центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Положення про медико-соціальну експертизу затверджується Кабінетом Міністрів України з урахуванням думок громадських об'єднань осіб з інвалідністю.

Так, постановою Кабінету Міністрів України [від 03 грудня 2009 року № 1317](#) (у редакції, яка діяла до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України [від 15 листопада 2024 року № 1338](#) «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи») затверджено [Положення про медико-соціальну експертизу](#) (далі — [Положення](#)), відповідно до п. 24 «Огляд (повторний огляд) осіб, що звертаються для встановлення інвалідності» якого комісія видає особі, яку визнано особою з інвалідністю або стосовно якої встановлено факт втрати професійної працездатності, довідку та індивідуальну програму реабілітації і надсилає у триденний строк виписку з

акта огляду комісії органів, в якому особа з інвалідністю перебуває на обліку як отримувач пенсії чи державної соціальної допомоги (щомісячного довічного грошового утримання), що призначається замість пенсії, та разом з індивідуальною програмою реабілітації — органів, що здійснює загальнообов'язкове державне соціальне страхування, виписку з акта огляду комісії про результати визначення ступеня втрати професійної працездатності у відсотках та потреби у наданні додаткових видів допомоги.

Водночас п. 3 [постанови № 225](#) (у редакції, яка діяла до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України [від 15 листопада 2024 року № 1338](#) «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи») було передбачено, що повторний огляд, строк якого припав на період дії воєнного стану на території України, переноситься на строк після припинення або скасування воєнного стану, але не пізніше шести місяців після його припинення або скасування за умови неможливості направлення, зокрема, осіб з інвалідністю та осіб, яким встановлено ступінь втрати професійної працездатності (у відсотках), лікарсько-консультативною комісією на медико-соціальну експертизу відповідно до [Положення](#).

Разом з тим відповідно до п. 8 Змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України [від 15 листопада 2024 року № 1338](#) «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» (далі — [постанова № 1338](#)), яка набрала чинності 26.11.2024, абзац другий п. 3 [постанови № 225](#) виключений.

Одночасно слід зазначити, що [постановою № 1338](#) затверджено порядок проведення оцінювання повсякденного функціонування особи.

Правові та організаційні засади забезпечення збору та обліку єдиного внеску, умови та порядок нарахування і сплати, повноваження органу, що здійснює його збір та ведення обліку, визначає [Закон № 2464](#).

Відповідно до п. 1 частини першої ст. 4 [Закону № 2464](#) платниками єдиного внеску є роботодавці, зокрема підприємства, установи, організації, інші юридичні особи, які використовують найману працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами.

Пунктом 1 частини першої ст. 7 [Закону № 2464](#) визначено, що базою нарахування єдиного внеску для роботодавців є сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України [від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР](#) «Про оплату праці», та сума винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами.

Відповідно до частини тринадцятої ст. 8 [Закону № 2464](#) єдиний внесок для підприємств, установ і організацій, фізичних осіб — підприємців, у тому числі тих, які обрали спрощену систему оподаткування, в яких працюють особи з інвалідністю, встановлюється у розмірі 8,41 відс. визначеної п. 1 частини першої ст. 7 [Закону № 2464](#) бази нарахування єдиного внеску для працюючих осіб з інвалідністю.

Враховуючи викладене, ставка єдиного внеску у розмірі 8,41 відс. застосовується юридичною особою — роботодавцем до суми нарахованої заробітної плати, нарахованої на користь працівника, який є особою з інвалідністю, за умови підтвердження таким працівником своєї інвалідності відповідно до положень [постанови № 1338](#).

Водночас з питання підтвердження фізичною особою — працівником статусу особи з інвалідністю доцільно звернутися до Міністерства охорони здоров'я України.

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 [Кодексу](#) індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.

Дана індивідуальна податкова консультація діє до зміни/втрати чинності норм законодавства, щодо яких надано індивідуальну податкову консультацію.